

KRONIKOS SUKAKTIS

Šių metų kovo 19 dieną sukanka dešimtys metų nuo to laiko, kada dienos šviesą išvydo LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS KRONIKOS pirmas numeris. Nuo to laiko Lietuvoje buvo išleista ir Vakarų pasiekė to pagrindžio leidinio 50 numerių. Kiekviename iš jų buvo vidutiniškai po 45 lapus įvairių žinių, iš kurių laisvasis pasaulis galėjo susidaryti vaizdą, kas vyksta sovietų pavergtoje Lietuvoje.

LKB Kronikos konkrečiais faktais parodo žiaurų tikėjimo persekiojimą Lietuvoje, o dažnai ir kaimyninėje Baltarusijoje bei Ukrainoje. Jos taip pat parodo didelį tikinčiųjų didvyriškumą ir nepaprastą pasiryžimą išlikti tikinčiais ir kovoti už tikėjimo laisvę.

Kaip žinome, kartu su tikinčiųjų persekiojimu, Lietuvos okupantas stengiasi palaužti tautos moralę ir jos rezistencijos dvasią. Tikintieji, išlaikydami tikėjimą ir moralę, daug prisideda prie tautinės dvasios išlaikymo lietuvių kovoje už būvį, siekiant galutinio tikslo — laisvės ir nepriklausomybės.

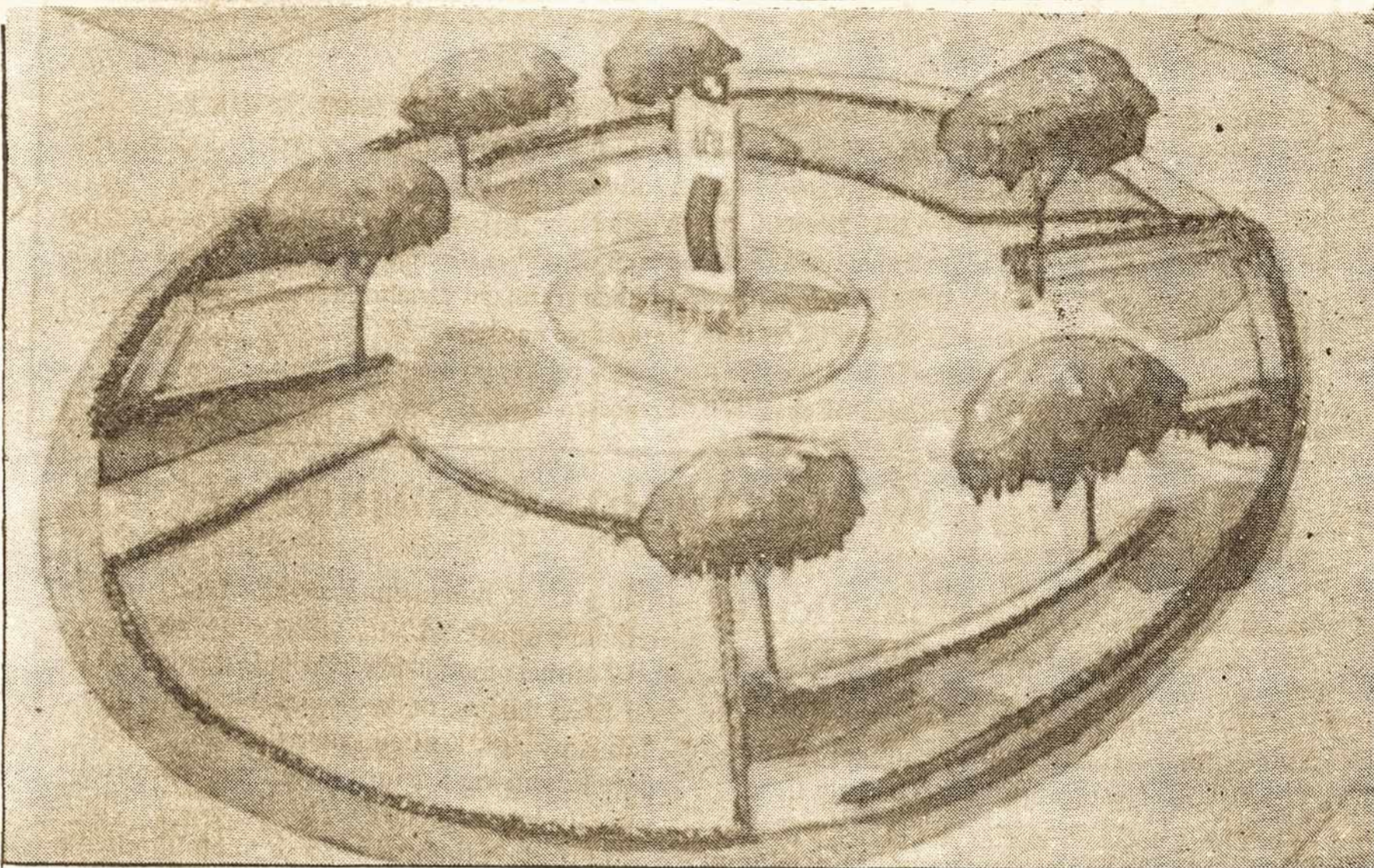
Neabejotinai, KGB deda visas — galimas pastangas, kad sustabdžius Kronikų pasirodymą. Bet tas ligšiol jiems nepavyko. Daug žmonių per tuos dešimtis metų buvo suimta ir nuteista už prisidėjimą prie šio pagrindžio leidinio gamtinimo, ar platinimo. Bet lietuvių tautos vaikai, be maž per du šimtmečius užgnūdinti kovoje dėl laisvės, nepasiduoda. Perėmę iš savo „miško brolių“, kovojusių pokarūniais metais, pasiryžimą ir drąsą, jie tęsia kovą dėl žmogaus teisių ir tikėjimo laisvės.

Gyvendami laisvame pasaulyje, mes neturime tikrų žinių, kiek plačiai LKB Kronikos yra skaitomos pavergtoje Lietuvoje. Bet mes žinome, kad pasiekusios Vakarų, jos yra spausdinamos atskirais leidiniais, jų straipsniai perspausdinami išsivijos spaudoje ir per radiją perduodami atgal į Lietuvą. Tuo būdu Kronikų patiektos žinios yra plačiai paskleidžiamos netik laisvame pasaulyje, bet ir už geležinės uždangos.

Lietuvos okupantams labai nepatinka informacijos, kurios yra perduodamos per radiją į Lietuvą. Iš jų netik lietuviai, bet ir svetimtaučiai sužino tiesą, kas vyksta okupuotoje Lietuvoje. Todėl komunistinė spauda labai dažnai puola radijo stotis, kuriuos perduoda lietuviškas transliacijas, ir išsivijos spaudą.

Jeigu pavergtos Lietuvos gyventojai tuo keliu sužino, kas yra rašoma LKB Kronikose, tai pagrindžio leidinių reikšmė yra žymiai didesnė, negu mes įsivaizduojame. Todėl ir mūsų parama tiems leidiniams turėtų būti didesnė, negu ligšiol ji gaudavo.

Kronikų, „Aušros“ ir kitų pagrindžio leidinių paruošimas, vertimas į kitas kalbas ir platinimas reikalauja daug lėšų. Todėl, minėdami LKB Kronikos dešimtmėtį, turime pagal išgales remti tuos leidinius ir juos platinti tuose kraštuose, kur gyvename.

LIETUVIŠKA AIKŠTĖ

Jonas Tatarūnas, BLB-nės pirmininkas, įteikė S. Paulo miesto burmistru, Dr. Reynaldo Egydio de Barros, oficialų raštą, prašydamas, kad Vila Zelinos Republica Lituana aikštė turėtų lietuvišką stilių. Kartu buvo įteiktas planas aikštės, kurios viduryje matosi obeliskas su Gedimino stulpais. Viršuj — lietuviškas Vytis. Aikštė bus sodyta medžiais ir žalumynais ir turės suolus jos viduje. Apie obeliską, maži vandens fontanai. Vidury aikštės bus pakeltas 1 metru ir prie jo priėti bus laiptai. Kur nebus žolėmis apsodinta, ten bus plytelės su rūtos braižais.

Planas buvo paruoštas adv. Vinco Tubelio ir techniškai pritaikintas Prefektūros architektų Gilberto Mojaes Oliani ir Maria de Fatima Abreu N. Oliani.

Aikštės pertvarkymą remia Vila Prudentės rajono Prefektūros administratorius, Dr. Nilo Baptista Sugayama.

GAIRĖS SANTYKIAMS SU OKUPOUOTOS LIETUVOS GYVENTOJAI

Australijos Pabaltiečių Taryba ir Latvijos konsulato pareigūnai gavo iš Australijos vyriausybės užklausimą dėl santykiavimo su menininkais ir dainininkais atvykstančiais iš okupuotos Estijos, Latvijos ir Lietuvos.

Ryšium su tuo, tenka priminti principus, kurie buvo Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės, Amerikos Lietuvių Tarybos bei Lietuvos Laisvės Komiteto sutartį, informacijos tikslais dalyvaujant ir Lietuvos Diplomatinės Tarnybos atstovams, 1966 m. sausio 22-23 d.d. Clevelande, Ohio, ir 1974 m. spalio 26-27 d.d. White Plains, New Yorke.

Visi Lietuvos laisvinimo veikloje vadovaujantieji veiksniai sutarė, kad "kiek įmanoma okupacinio režimo varžtų ribose laisvojo pasaulio lietuviams yra tikslinga puoslelėti ir plėsti ryšius su pavergtoje Lietuvoje gyvenančiais tautiečiais išsivijos tautiniam tapatumui su savo tauta išlaikyti ir solidarumui su ja ugdyti. Tuos ryšius mezgant ir palaikant išsivijos lietuviams Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

tenka vadovautis savo sveika nuovoka, sąžinės jautrumu ir tautiniu sąmoningumu, vengiant bet kurių veiksmų, kurie galėtų pakenkti Lietuvos valstybiniam tęstinumui ar lietuvių tautos pastaroms išlikti ir išsivaduoti iš okupacijos. (White plains Konferencijos Išvadų Komisija. 1974)".

"Išlaikyti, remti ir stiprinti Vyriausią Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą, tęsiantį tautos valią dirbti ir kovoti už nepriklausomybės atstatymą. (1974 m. punktas B-2)".

Kiek anksčiau (1966 m.) pasiektas susitarimas skelbia:

"TAUTINĖ DRAUSMĖ REIKALAUJA, kad tol, kol Sovietų Rusija laikys Lietuvą okupuotą ir paverstą Sovietų Sąjungos dalimi, laisvieji lietuviai santykiuose su okupuotos Lietuvos gyventojais ribotųsi bendravimu tik privačioj asmeninėj plotmėj".

"Vertinama kiekviena laisvės kovos iniciatyva, tačiau siekiama, kad ji būtų suderinta su Lietuvos laisvinimo veiksmų politika ir taktika. (1966 m. punktas 4.)".

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas

SEMĀNĀRYO

MŪSŲ
LIETUVA
"NOSSA LITUANIA"

Rua Juatindiba, 28 - Parque da Moóca - CEP 03124
São Paulo - Brasil Caixa Postal, 4421 - CEP 01000
Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS
Administrador: STANISLAO ŠILEIKA
Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Mėtinė prenumerata Brazilijoje Cr\$. 1500,00 Atskiro numerio kaina Cr\$. 30,00
Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 25 Dol. Į P. Ameriką oro paštu: 32 Dol.
Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikon: 40 Dol. Į tolimus kraštus 50 Dol.
GARBĖS PRENUMERATORIUS Cr\$. 4.000,00 Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cr\$. 3.000,00
Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anúncios) mokami už skilties (Coluna) centimetrą po Cr\$ 150,00
Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija neatsako Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.
Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija taiso bei tvarko savo nuožiūra.
Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.
Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti "Francesco Gavėnas" vardu.

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 49

KUN. BRONIAUS LAURINAVIČIAUS MIRTIS IR LAIDOTUVĖS

1981 m. lapkričio 25 d. Lietuvoje pasklido žinia – tragiškai žuvo kun. Bronius LAURINAVIČIUS. Nesinorėjo tikėti, kad tai tiesa, nes dažnai Lietuvoje pasklinda, o gal net kažkieno samoningai paskleidžiami liūdni gandai, kad kažka suėmė, kažka užmušė, primušė, ir kai kurie jų nepasitvirtina. O ši karta pasitvirtino...

1981 m. lapkričio 24 d. apie 20 val. 20 min. Vilniuje prie Dzeržinskio-Zalgirio gatvių sankryžos savivartis sunkvežimis Maz-502, vairuojamas LAZUTKINO, mirtinai sužalojo Adutiškio kleboną, Lietuviškosios Helsinkio grupės narį kun. Bronių LAURINAVIČIŪ.

Lietuvos tikintieji ir kunigai, išgirde apie šį tragišką įvyki, vieningai tvirtino – tai KGB darbas. Prieš kelias dienas "Tiesoje" buvo atspausdintas korespondentės Danguolės REPŠIENĖS straipsnis, nukreiptas prieš kun. Bronių LAURINAVIČIŪ, būk tai žalojanti vaiku gyvenimą.

Žuvimo aplinkybės labai neaiškios. Kunigo žuvimo byla iš Vilniaus autoinspekcijos perėmė LTSR Vidaus reikalų ministerija ir ją veda tardytojas VAITIEKŪNAS.

Nuo pat kunigo žuvimo momento žmonės stebino kai kurios keistos aplinkybės. Į avarijos vietą subėgo daug žmonių. Milicija juos skirstė, neleido būriuotis, išskiriant vieną igėrusią moteriškę, visiems uoliai aiškinančia, kad esą "senis buvo girtas, ėjo degant raudonai šviesaforo šviesai ir palindo po ratais". Kitą dieną žuvimo vietoje susirinkus žmonėms, vėl prisistatė alkoholiu dvokianti moteris ir aiškino, kad kunigas pats palindo po ratais.

Rytojaus dieną Vilniaus laikraštis "Vakarinės naujienos" ir radijas trumpai pranešė, kad lapkričio 24 d. "20 val. 20 min. Žalgirio gatvėje automobilis Maz-503 (vairuotojas G. LAZUTKINAS) partrenkė ir mirtinai sužalojo pėsčiąjį".

Kitame numeryje "Vakarinės naujienos"

kvietė visus, mačiusius šį įvyki, ateiti i Vidaus reikalų ministerija.

Žmonės, mačiusieji avariją ir itardami, kad tai KGB darbas, nedrįsta viešai kalbėti, bijodami susilaukti dideliu nemalonumu. Todėl pateikdami kai kuriuos liudijimus, nenurodysime liudytojų pavardžių.

Moteris N. lapkričio 25 d. nuėjo į miliciją ir papasakojo mačiusi šį įvyki. Ant šaligatvio stovėjęs vyriškis, Prie jo priėję keli vyrai ir, paėmė už parankių, pradėję kažką kalbėti. Vyriškis, atrodo, kalbėti nenorėjęs. Važiuojant pro šalį sunkvežimiu, vyrai staiga vyriškį su skrybėle pastūmė po mašina.

Liudininkė buvo paklausta, ar galėtų atpažinti anuos vyrus, o kai ji suabejojo, milicija ją išprašė lauk.

Visai panašiai tragišką įvyki nupasakojo moksleivis N. Jis matęs tik tą momentą, kai keturi vaikinai pastūmė senyva vyrą su besartinančiu sunkvežimiu.

Sunkvežimio Maz-503 vairuotojas LAZUTKIN, sugrįžęs po avarijos į garažą, pasakojo bendradarbiams apie nelaimę, bet kartu ir guodėsi, kad nebūsiąs baudžiamas, nes žmogų po mašina pastūmė kažkokie vyrai.

Kiek vėliau vairuotojas LAZUTKIN kun. Broniaus LAURINAVIČIAUS artimiesiems pasakojo, jog už sankryžos mašinos priekyje už 3-4 m. staiga pamatęs žmogų, kuris atsitrenkęs į mašiną. Vos mašinai sustojus, prie kabinos pribėgo du jauni igėrę vyrai, atidarė kabinos duris ir sušuko: "Ką tu padarei?" Atvykusi autoinspekcija užsirašė vieno vyro pavardę, o kitas laisvai nuėjęs.

Į nelaimės vietą atvykę greitosios pagalbos medikai teigė, kad vyras, atrodo, pastumtas po mašina, nes gulėjo kniūbsčias, delnai buvo švarūs, o veidas – žiauriai sužalotas.

Laidotuvėse labai jautėsi, kad kažkokia valdižka ranka viską darė, kad tokio garbingo ir brangaus kunigo laidotuvės būtų kuo mažiau iškilmingos ir kad jose dalyvautų kuo mažiau žmonių. Jei ne Vatikano radijo pranešimas, dauguma kunigų ir tikinčiųjų apie kun.

B. LAURINAVIČIAUS mirtį ir laidotuves laiku tikrai nebūtų sužinoję.

Kun. B. LAURINAVIČIUS savo testamente pageidavo būti palaidotas prie jo pastangomis pastatytos Švenčionėlių bažnyčios, tačiau Švenčionių rajono vykdomojo komiteto posėdyje buvo nutarta neleisti įvykdyti paskutinės velionies valios.

Labai skaudu, kad Švenčionių dekanas kun. ULICKAS laiku nepranešė kunigams Algimantui KEINAI ir Kazimierui ŽEMENUI, kad jie paskirti kun. Broniaus LAURINAVIČIAUS testamento vykdytojais ir ilgai slėpė, kur kun. B. LAURINAVIČIUS norėjo būti palaidotas.

Lapkričio 27 d. i laidotuves rinkosi ne tik adutiškiečiai, bet ir daugelis kunigų bei tikinčiųjų iš įvairių Lietuvos kampelių. Atiduoti paskutinę pagarbą ir pasimelsti už velioni atvyko taip pat vyskupai tremtiniai – Julijonas STEPONAVIČIUS ir Vincentas SLADKEVIČIUS, kurie su grupe kunigų koncelebravo pagrindines gedulingas Mišias. Pamokslininkai kunigai – Kazimieras VASILIAUSKAS, Algimantas KEINA, Kazimieras PUKĖNAS, Jonas LAURIŪNAS ir kt. iškėlė daugeli šviesių velionio asmenybės bruožų. Labai jautriai kalbėjo kun. Jonas LAURIŪNAS, atskleisdamas, kad kun. B. LAURINAVIČIUS buvo didelis ne tik kaip bažnyčios statytojas, bet ypač kaip dvasinės bažnyčios ugdytojas. Sunki vaikystė jį užgrūdino, todėl kunigaudamas mokėjo anksti keltis, uoliai melstis ir dirbti, jog per rūpesčius užmiršdavo net pavalgyti. Mažiausiai kreipdamas dėmesio į save, velionis buvo labai jautrus kitiems, kiekvienai jų nelaimėi. Skaudžiai pergyveno dėl Bažnyčios likimo ir tautos ateities. Amžius jo nesugniuždė. – visą gyvenimą išliko entuziastu. "Tai vienas iš didžiausių ažuolu Lietuvos giriose, viena iš ryškiausių žvaigždžių Lietuvos padangėje".

Kun. Kazimieras PUKĖNAS pasakojo apie velionio kunigo kuklų gyvenimą, išsilavinimą (mokėjo 5 kalbas), kunigiška luoma ir kaip jis, nebodamas nemalonumu, isijungė į visuomeninę Helsinkio grupę ir gynė tautiečių teises. "Mes pažadam eiti tavo pramintais takais, kad būtų laimingi visi Lietuvos tikintieji, visi lietuviai". – baigdamas kalbėjo pamokslininkas.

Labai prasminga žodi prie kapo pasake J. E. vyskupas tremtinys Julijonas STEPONAVIČIUS, išryškindamas vieną po kito tikrai heroiškos velionio kunigo asmenybės bruožus. Tuo metu, kai daugelis Lietuvos kunigų buvo pabūgę ateistu spaudimo, Švenčionėliuose pas kun. LAURINAVIČIŪ prie altoriaus vaikai patarnaudavo Mišioms, o mergaitės bėrė geležines procesijoje. Matydamas skriaudžiamus tautiečius, velionis stėjo ginti lietuviu, tikinčiųjų ir Bažnyčios teises. Dėl to pas jį būdavo daromos kratos, dėl to susilaukdavo įvairiausių nemalonumu, tačiau visada ėjo tiesiu keliu. Paskutiniu metu buvo apšmeižtas laikraštyje už tai, kad velionis traukė vaikučius prie Dievo Ateistu akyse gal tai ir nusikaltimas. kalbėjo vyskupas, – bet tikinčiųjų akyse – tai didelė garbė. Kiekvienas kunigas turi gerai atlikti savo pareigas, kad mūsų tautos ateiti išlaikytume lietuviška ir katalikiška".

Baigdamas kalbėti, tremtinys vyskupas ragino kunigus uoliai darbuotis Dievo garbei, ginti Bažnyčios ir žmonių teises, o tikinčiuosius ragino išsaugoti savo klebono pamokymus, išsaugoti tikėjimą ir perduoti jį savo vaikams.

Dr. ALEKSAS KALINAUSKAS

Dr. PAULO KALINAUSKAS

ADVOGADOS

Inventario, Despejo, Desquite, Divorcio,
Processo Crime, Processo Trabalhista, Etc.

Rua 15 de Novembro, 244 - 4 and. Conj. 9 - Fone: 37-8958

AUKŠTYN ŠIRDIS!

Kun. Pr. Gavėnas

**MINTYS
SEKMADIENIO
SUSIKAUPIMUI**

NEABEJOK, O TIKĖK!

Velykinė žinia, kad Kristus prisikėlė, tiesioginiai liečia kiekvieną mūsų ir pripildo džiaugsmu.

Tačiau Kristaus Prisikėlimas vistiek lieka gili paslaptis, nors mūsų neatleidžia nuo reikalo nuodugnai iširti ir pagrįsti savo tikėjimą: "Jeigu nematyčiau jo rankose vinų dūrio... neįkišiu piršto... ranka nepaliesiu — netikėsiu" (Jo)

I. Prisikėlusysis reikalauja tikėjimo

Tikėti Prisikėlusį yra reikalinga. Yra būtina išganymui.

Prisikėlęs Kristus — pagrindas mūsų išganyimo vilties.

Ant šios tiesos apaštalas Paulius grindžia visą savo teologiją, savo tikėjimą, savo gyvenimą; už šią tiesą jis guldo savo galvą — ir miršta kankinio mirtimi.

Šį tikėjimą jis perduoda ir mums: "Kristus numirė už mūsų nuodėmes... buvo palaidotas ir prisikėlė trečiąją dieną... O jei Kristus neprisikėlė, tai tuščias mūsų skelbimas, ir tuščias jūsų tikėjimas — ir jūs tebesate savo nuodėmėse. Bet Kristus prisikėlė" (1 Kor 15,3 ss).

Tikėti Prisikėlusį reikalauja pats Kristus: "Pridėk čia pirštą ir apžiūrėk mano rankas. Pakelk ranką ir paliesk mano šoną; ir neabejok, o tikėk." Ir Tomas sušuko: "Mano Viešpats ir mano Dievas!"

Ką Tomas matė, kad... tikėtu?

Matė Kristų... su perdurtom rankom, pervertu šonu, mirtinų žaizdų ženklais — bet gyvą. Ir ėmė tikėti — tikėti Šventraščio liudijimu ir paties Kristaus žodžiams, kad jis turės kentėti, mirti, bet ir prisikelti iš numirusių. Taigi, Tomas tikėjimu pradėjo eiti toliau, negu medžiaginiai pažvelgti ar fiziniai paliesti medžiaginį Kristaus kūną. Ir jau ne medžiaginiu matymu ar palietimu (būtent kad tas asmuo yra gyvas Kristus), o tikėjimu išpažino: "Mano Viešpats ir mano Dievas".

SKAITYK IR PLATINK

"MŪSŲ LIETUVA"

II. Užsitikrinti Prisikėlusiu

Atrodo, kad Kristus labai rūpinosi, kad jo mokiniai būtų tikri jo prisikėlimu. Jis daug kartų ir įvairiais būdais jiems prisistatė apčiuopiamas, ir dar su kančios ženklais.

"... durims esant užrakintoms, atėjo Jėzus... parodė jiems rankas ir šoną". "Po aštuonių dienų... kreipėsi į Tomą: Pridėk čia pirštą ir apžiūrėk mano rankas... paliesk mano šoną..." (Jo 20).

"Pasirodė Vienuolikai, kai jie sėdėjo už stalo; priekaištavo jiems už netikėjimą..." (Mr 16,14).

Dar tą patį Velykų vakarą "Jėzus atsirado jų tarpe... jie tarėsi matą dvasią. O jis paklausė:... kodėl jūsų širdyse gimsta abejonės? Pasižiūrėkite į mano rankas ir kojas. Juk tai aš pats. Palieskite mane ir įsitikinsite... Ar neturite čia ko nors valgyti?... Jis paėmė ir valgė jų akyvaizdoje" (Paprastė valgyti ne kad būtų alkanas, o norėdamas įrodyti, kad tikrai yra gyvas).

"Jis pasirodė Kefui, paskui dvylika apaštalų. Vėliau jis pasirodė iš karto daugiau nei penkiems šimtams brolių, kurių daugumas tebegyvena ligi šiolei... Po to pasirodė Jokūbui, paskui visiems apaštalams. O visų paskiausiai... jis pasirodė ir man", liudija apaštalas Paulius (1 Kor 15,3).

Reikėjo, kad būtų net fiziniai tikri tie, kurie turėjo būti Prisikėlusiojo liudytojai, nes ant jų liudijimo turi pasiremti ir mūsų tikėjimas: "Tu įtikėjai, nes pamatei. Palaiminti, kurie tikri nematė" (Jo 20,28).

III. Gyva meilė

Pravartu pabrėžti, kad Kristus, savo atpažinimui ir prisistatymui nerodo stebuklų ar nuostabą keliančių kitokių gestų, o prisistato su savo begalinės meilės ženklais: "Parodė jiems savo rankas ir šoną" — perdurtas rankas ir jietimi pervertą šoną, kaip gyvus ženklus savo tikrai begalinės meilės mums.

Apaštalai pamatė

— "įtikėjo

— ir džiaugėsi".

O kažin kodėl mes esame tokie šalti, apatiški, bejausmiai, dažnai tik formalistai, su išviršiniu pamaldumu?... Ar nebus dėl to, kad Kristuje nematom jo žaizdų, kaip gyvų jo meilės ženklų?!

LKB KRONIKA NR. 40

Kunigas Bronius LAURINAVIČIUS gimė 1913 m. Baltarusijos lietuviškoje saloje — Gerėčių parapijoje, Giliūnų kaime. 1944 m., baigęs Vilniaus universiteto Filosofijos-teologijos fakultetą, gavo kunigystės šventimus.

Pirmoji jo parapija — Švenčionys. 1945—1948 m. kunigaudamas Ceikiniuose sunkiomis pokario sąlygomis atnaujino ir praplėtė Ceikinių bažnyčią. Nuo 1948 m. iki 1956 m. dirbo Kalesninkuose, kur išdekoravo bažnyčią. 1956 m. kun. Bronius LAURINAVIČIUS perkeltas į Švenčionėlius. Senoji bažnytelė buvo maža, o ant pradėtos statyti bažnyčios sienų jau augo berželiai. Sienos buvo išmūrytos tik iki langų, ir viskas palikta likimo valiai. Naujasis klebonas ėmėsi drąsaus žygio — pabaigti statyti pradėtą bažnyčią. Po didelių vargų ir nesuskaitomų važinėjimų su tikinčiųjų delegacijomis po aukščiausias sovietines valdžios instancijas, prašant įvairių leidimų ir medžiagų, bažnyčia buvo užbaigta ir pašventinta. Tai vienintelė Lietuvoje pokario metu pastatyta ir veikianti bažnyčia. Švenčionėlių bažnyčioje pagausėjo jaunimo ir vaikų. Tai nepatiko valdiškiems bedieviams ir 1968 m. kun. LAURINAVIČIUS sovietinės valdžios įsakymu iškeltas į Adutiškį, kur jam tenka aptarnauti ne tik savo parapijiečius, bet ir daugelį Baltarusijos katalikų.

Greta sėkmingo pastoracinio darbo velionis daug jėgų atidavė ginant žmonių teises. Rizikuodamas laisve, po kun. Karolio GARUČKO mirties įsijungė į lietuviškosios Helsinkio grupės veiklą ir pastaruoju metu, nuiteisus Mečislovą JUREVIČIŲ ir Vytautą VAICIŪNA, jis buvo likęs vienintelis nesuimtas ir pajėgus dirbti Grupės narys. Suprantama, kodėl KGB velionio nekentė. Kunigas Bronius artimiems bičiuliams buvo prasitaręs, kad jau du kartus buvo bandyta jį suvažinėti.

KGB sekė kiekvieną jo žingsnį, o š. m. lapkričio 21 d. "Tiesoje" buvo atspausdintas didelis Danguolės REPŠIENĖS straipsnis "Į gyvenimą — ne per šventorių", kuriame puolamas kun. Bronius LAURINAVIČIUS už tai, kad traukia moksleivius į bažnyčią. Po tokio straipsnio visi laukė sovietinės valdžios reakcijos, bet niekas nesitikėjo, kad bus padaryta tokia niekšybė.

Gero kunigo, tauraus lietuvių ir bebaimio kovotojo už Bažnyčios ir Tautos teises kraujas, pralietas sostinės gatvėje, ir Jo gyvybės auka kvies visus dorus ir mąstančius lietuvius kovoti už tiesą, laisvę ir šviesą vardan visų mūsų šviesios ateities.

● Didvyriška mūsų istorija... ne imperializmu, ne militarizmu, ne jėgos siekimu ir ne ginklo garbinimu, o tik narsiu savo laisvės gynimu.

DR. J. GIRNIUS

J. BUTRIMAVIČIUS

ADVOCACIA

CIVIL: Inventario, Despejo, etc.

COMERCIAL: Falência, Cobrança, etc.

TRIBUTARIA: Imposto de Renda, ICM, IPI

Rua Barão de Iguaçu, 212 - 4º and.s/45 - Liberdade Fone: 279-5937
Horário das 9:00 às 11:00 e das 14:00 às 18:00

Rua Campos Novos, 590 - V. Zelina - Horário das 19:00 às 21:00

KALBAMA LIETUVIŠKAI

Kultūrinė Kronika

Iš Ponchielli operos "I Lituani" spektaklio Toronte. Kairėje Germanas – sol. L. PRAPUOLIS, prie jo – Murienburgro arkivyskupas, vaidila Viltėnis – J. VAZNELIS Nuotr. V. Bacevičiaus

"I LITUANI" OPERA TORONTE

Lapkričio 8-ji Toronto lietuviams liks atmintina diena – Čikagos Lietuvių Opera pastatė italų kompozitoriaus Amilcare Ponchielli (1834–1886) operą "I Lituani" (Lietuviai) Ryersono politechnikos instituto teatro salėje. Tą iškilų operos vienetą iš Čikagos pakvietė Prisikėlimo parapija, vadovaujama kun. Aug. Simanavičiaus, OFM. Spektaklis praėjo su didžiausiu pasisekimu – 1400 vietų salė buvo pilnutėlė žiūrovų, suvažiavusių ne tik iš Toronto bei jo apylinkių, bet ir artimesniųjų JAV miestų – Detroito, Klevelando, Ročesterio, Buffalo ir kitų. Visi buvo sužavėti tiek operos turiniu, tiek jos pastatymu bei apipavidalinimu.

Ši opera pirmą kartą buvo pastatyta Milane 1874 m. Daug kartų ji buvo statyta ne tik Milane, bet ir kituose Italijos miestuose, nes tuo metu ji buvo aktuali italams savo turiniu, iškeliančiu kovą už laisvę ir jos heroizmą. Be to, ši opera buvo pastatyta carų laikais Petrapilyje ir Buenos Aires, Argentinoje. Deja, ji nesulaukė dienos šviesos Lietuvoje: buvo numatyta 1940-41 m. sezonui, bet sovietinė okupacija ir karas sukliudė. Tik po 107 metų šia operą pastatė Čikagos Lietuvių Opera, minėdama savo 25-rių metų sukaktį.

Turimomis žiniomis, "I Lituani" operą (jos tekstą bei gaidas) užsienyje surado V. Verikaitis, bestudijuodamas muziką Toronto konservatorijoje ir besiknisdamas jos bibliotekoje. Tuo būdu ši opera rado kelius į lietuvių sceną – susilaukė net keturių spektaklių (3 Čikagoje, 1 Toronte).

Torontiečiai ilgai derėjosi su Čikagos Lietuvių Operos vadovybe, kol pagaliau susitarė, nes numatytos išlaidos siekė apie \$45.000. Atsiradus būriui mecenatų, Prisikėlimo parapijos vadovybė ryžosi dideliame užmojui. Tai bus bene pirmas atvejis lietuvių tautos istorijoje, kai parapija ėmėsi tokio kultūrinio užmojo.

Čikagiečiai atvyko į Torontą trimis autobusais (130 asmenų) ir vienu sunkvežimiu (dekoracijos ir kiti reikmenys). Važiavo penk-

tadienio naktį, šeštadienį repetavo, o sekmadienį atliko trijų valandų (neskaitant pertraukų) spektaklį. Scenos paruošėjai (keliolika talpininkų) dirbo ištisą naktį, kol viską sutvarkė. Dirigentas A. Vasaitis dirbo su torontiškio orkestru 12 valandų. Pridėjus visų kitų darbą, matyti, kiek nepaprastai daug darbo reikėjo tokio masto veikalui išvesti scenon.

Toronto ir kitų vietovių lietuvių tai įvertino ir gausiai dalyvavo taip retame spektaklyje. Labai palankiai "I Lituani" pastatymą aprašė dienraščio "The Globe and Mail" recenzentas Arthur Kaptainis 1981. XI. 9 laidoje. Aprašyme prisipažino ir pats esąs lietuvių kilmės. Esą šią operą Toronte pastatė profesinė Čikagos lietuvių grupė. Ir tai buvęs labai kompeten-

tentingas pastatymas ("a very competent production"). Jis pastebėjo, kad viskas buvo paruošta lietuvių, bet operos autorius – italas, kuris pasirinko siužetą iš lietuvių kovų su kryžiuočiais XIV š., nes tai buvo aktuali tema 19 š., italams, kovojantiems už savo tautos suvienijimą. Pagrindiniai solistai buvę "stiprūs profesionalai (strong professionals), daugelis jų – su Metropolitan ir Čikagos Lyric Opera patirtimi. Orkestras grojęs geriau nei kitais panašiais atvejais. Apranga – senoviška, masinė vaidyba per daug statiška. Gerai atliktos arijos ir stiprus choro dainavimas, ypač žodžių "tebūna tėvynė per amžius laisva", buvo jaudinantys momentai.

Taip pat labai palankų aprašymą išspausdino ir "Toronto Star", bet rašant šias eilutes dar nebuvo gautas.

Pasibaigus spektakliui, sustoję žiūrovai n-gai plojo operos atlikėjams, reikšdami savo sušlavėjimą bei dėkingumą, dargi sustiprinta gausiomis gėlėmis scenoje.

Prisikėlimo salėje įvyko priėmimas vakarienių operos rėmėjams ir jos atlikėjams. Oficialiajai daliai vadovavo J.R. Simanavičius, daug prisidėjęs prie šios operos iškvietimo. Čikagos Lietuvių Opera, sulaukusią 25-rių metų sukakties, sveikino gen. konsulas dr. J. Žmuidzinas ir KLB pirm. J. Kuraitė. Padėkos kalbas pasakė Prisikėlimo par. tarybos pirm. V. Taseckas, klebonas kun. Aug. Simanavičius, OFM, (jam buvo sukeltos ovacijos ir sugiedota "Ilgiausių metų"). Operos atlikėjų vardu kalbėjo dirigentas A. Vasaitis, valdybos vardu – V. Radžius. Torontiečiai sugiedojo Čikagos Lietuvių Operai "Ilgiausių metų" ir palydėjo ją į antrą 25-tį.

Operos spektaklyje ir priėmime taip pat dalyvavo libreto vertėjas poetas St. Santvaras su žmona. Jis yra studijavęs dainavimą Italijoje. Prieš II D. karą jam buvo pavesta pradėti derybas dėl "I Lituani" operos pastatymo Kaune. Jau buvo gautas leidimas iš Italijos ne tik tą operą versti bei pastatyti, bet ir sulietuvinti vokiškus vardus, ištaisyti istorines klaidas. Lietuvoje jis buvo jau pasiruošęs teksto vertimui, bet karas viską sukliudė. Tą darbą jis galėjo atlikti tikrai išsivijoje. Bv

LIET. ISTORIJS DRAUGIJOS SUKAKTIS

1981 m. lapkričio 15 d. Liet. Istorijos draugija Čikagoje paminėjo savo veiklos 25 metų sukaktį. Prof. dr. Tomas Remeikis skaitė paskaitą „Tautiniai judėjimai Sovietuose“, paliesdamas daugiausia disidentinius sąjūdžius Pabaltijo valstybėse. Djos reikalų vedėja Alicija Rūgytė padėkojo mecenatams, kurių paramos dėka L.J. d-ja išleido nemažai knygų ir žurnalų „Tautos praeitis“.

Premija skirti už istorinį veikalą komisija paskyrė Liet. Istorijos draugijai 1000 dol. premiją už jos išleistas 22 knygas

INŽ. IR ARCHITEKTŲ VALDYBA

PLIAS ir ALIAS Centro Valdyba 1981-84 m. laikotarpiui yra sudaryta Los Angeles mieste, JAV. Lietuvių inžinierių ir architektų sąjungas valdybą sudaro: arch. R. Mulokas – pirm., inž. V. Tamošaitis – sekr., arch. A. Sekas – išdininkas, dr. P. Žygas, arch. M. Stočkutė, arch. R. Stočkus, inž. V. Vidugiris ir arch. E. Arbas vice-pirmininkai.

TRADUTOR PÚBLICO JURAMENTADO

Proj. Walaomiro Constantino Hawrys

LICENCIADO PELA FACULDADE DE FILOSOFIA, CIENCIAS E LETRAS DA UNIVERSIDADE DE SÃO PAULO - PORTUGUÊS - LATIM - GREGO

TRADUÇÕES: Públicas, Comerciais, Científicas e Técnicas. Latim, Polones, Russo, Ucraino, Iugoslavo, Tcheco, Bulgaro, Lituano, Italiano, Espanhol, Francês, Inglês, Alemão

OFÍCIO: Pça. Patriarca, 78 - 4º andar - Sala 43 - Fone: 35-1779

Residência: Rua das Tordesilhas, 194 - Alto da Lapa - São Paulo

A PASCOA E O CALENDÁRIO

Prof. J. A. Breves Filho

Professor do

Departamento Fundamental da EEM

A Páscoa é a festa principal dos judeus e foi instituída em memória da passagem de Deus, ou melhor, do anjo exterminador pelo Egito causando a morte — em uma noite — de todos os primogênitos dos egípcios e poupando os dos hebreus, milagre que foi complementado mais tarde com a passagem pelo Mar Vermelho. “Esta é a páscoa, diz Moisés no Êxodo, isto é, a passagem do Senhor” (Ex. XII, II).

Os hebreus celebraram a Páscoa, pela primeira vez, ainda no Egito, conforme a ordem do Senhor dada a Moisés. No dia 10 do mês chamado Nisan — que daí em diante deveria ser o primeiro dos doze meses lunares do ano sagrado — cada família devia escolher um cordeiro sem mancha, isto é, sadio e sem qualquer defeito, com pelo menos oito dias de vida e no máximo um ano. Devia ser guardado até 14 de Nisan — dia em que seria imolado e assado depois do pôr-do-sol — para ser comido à noite com pães ázimos e ervas amargas, que recordariam aos judeus o estado de aflição e amargura que haviam suportado no Egito.

Para os judeus a festa pascal era a mais solene e revestia-se da maior importância sob os aspectos: histórico, religioso, social, familiar e agrícola. A Páscoa, com suas cerimônias, recordava-lhes anualmente a dura escravidão do Egito com sua milagrosa libertação, independência e engrandecimento nacional. Festividade profundamente religiosa, consistia toda ela num contínuo sacrifício e ação de graças ao Deus único e verdadeiro — a Jeová, libertador e engrandecedor de seu povo. Atraídos por ela, vinham cada ano a Jerusalém — centro da nação judaica — e a seu templo, judeus de terras as mais remotas, para se unirem nos mesmos sentimentos com relação às suas origens e a seu porvir. Era ao mesmo tempo uma festa de cunho familiar e agrícola, pois nela as famílias se reuniam para comer o cordeiro e oferecer ao Senhor solenemente as primícias ou primeiros frutos da terra.

A Páscoa cristã é a festividade em memória da ressurreição de Nosso Senhor Jesus Cristo. Desde os primeiros albos do cristianismo foi considerada como a maior e mais augusta festividade, devendo seu nome ao costume de ser celebrada — sobretudo no início — na época da Páscoa judaica.

A data da Páscoa é ligada às circunstâncias da crucificação e da ressurreição de Cristo. O plenilúnio se apresenta como um dos elementos essenciais da comemoração da Páscoa, pois — conforme o relato das Escrituras — a morte de Cristo seguiu de perto a Páscoa judaica celebrada em lua cheia. Outro elemento é o equinócio da primavera, como veremos.

A Páscoa judaica se inicia no dia 14 de Nisan pela imolação do cordeiro, conforme a lei de Moisés. Na mesma tarde, os fiéis participam do festim ritual e comem a Páscoa, depois do pôr-do-sol, já em 15 de Nisan. Conforme a regra que fixava o início do mês hebraico, o plenilúnio ocorria no dia 14. A escolha de um plenilúnio para esse e outros ritos, em religiões diversas, explica-se pelo desejo de assegurar a luz lunar aos viajantes noturnos, em tempos nos quais a iluminação artificial era precária. Em 16 de Nisan se oferecia ao Senhor uma espiga de cevada.

Na Palestina, o amadurecimento das primeiras espigas realiza-se pouco depois do equinócio vernal. Eventual atraso nesse amadurecimento levava os hebreus a duplicar o mês de Adar. Por esse artifício, o mês de Nisan sempre se iniciava com a primavera. Deste modo a Páscoa judaica associa, em sua data, os movimentos da lua e do sol, celebrando-se no primeiro plenilúnio da primavera.

A Igreja nos ensina que Jesus celebrou algumas páscoas. Na última, véspera de sua Paixão, instituiu a Eucaristia, à esta Ceia teve lugar numa quinta-feira ao entardecer: era o 15 de Nisan que se iniciava. A ressurreição ao terceiro dia se situa, portanto, num domingo 17 de Nisan. Assim se apresenta o terceiro elemento constitutivo da Páscoa: um domingo.

A celebração pascal nas igrejas cristãs deu lugar durante certo tempo à muitas confusões: uns escolheram o 17 de Nisan, que foi o dia do mês; outros, o primeiro domingo depois de 17 de Nisan; alguns, em atenção aos judeus convertidos, conservaram o costume de celebrar a Páscoa no mesmo dia da Páscoa judaica; os mais numerosos, com o Papa, fixaram-se no domingo que seguia o décimo-quarto dia da lua de Nisan.

Após três séculos de conflitos, o Concílio de Nicéia, no ano 325, estabeleceu a regra que vigora até hoje: Páscoa é o domingo que segue o décimo quarto dia da lua que atinge essa idade em 21 de março ou imediatamente após.

RADAR

A “RÜTELÉ” NA QUERMESSE

Nos dias 13/14 e 20/21 de março foi realizada uma quermesse em V. Zelina, em comemoração às festas do dia de São José. Teve a organização da Comunidade de V. Zelina e o apoio da Paulistur.

Haviam barracas com comidas típicas de vários países, como: Lituânia, França, Argentina, Israel, Alemanha, Portugal, Itália, Japão.

No dia 21, no encerramento, se apresentaram com muita beleza os dançarinos da “Rütelé”, que nos entreteram com as danças “Gyvataras”, Pliauškutė, e Oželis”. O público todo em coro pediu bis, e eles então dançaram “Suk, suk, rateli”.

Aos dançarinos e dirigentes do Rütelé os parabéns em nome de toda a colônia.

JUBILEU CASIMIRIANO

No dia 7 de março na paróquia pessoal dos lituanos, rua Juatindiba, 28. Parque da Moóca, foi celebrada a festa do Padroeiro, SÃO CASIMIRO. Houve um bom concurso de crianças e jovens.

Na ocasião foi lembrado o JUBILEU CASIMIRIANO — 500 anos da morte de São Casimiro (1484) — que será celebrado em 1984. Os bispos da Lituânia propuseram tres anos de preparação, visando um objetivo para cada ano.

O objetivo do ano de 1981 foi a EUCARISTIA;

Este é o ANO MARIANO LITUANO; o ano de 1983 será o ANO DA COMUNIDADE.

Não seria bom nós também entrarmos decididamente no espírito deste ANO MARIANO LITUANO junto com nossos irmãos-irmãs da Lituânia e espalhados no mundo?

Os objetivos a ser visados por nós poderiam ser

— incentivar uma maior devoção à N.Sra., devoção pessoal e comunitária;

— procurar conhecer, estudar e divulgar as muitas intervenções de N.Sra. na história da Lituânia (desde Šiluva em 1608 até os dias de hoje: Girkalnis, Skiemonys, etc.);

— organizar uma romaria-šventkelionė à Aparecida do Norte com maior participação de jovens.

VEM AÍ...

NÃO ESQUEÇAM

... De participar do Chá Beneficente em prol das obras do padre - médico Alexandre Ferdinando Bendoraitis, de Rondônia.

Haverá desfile de modas, bingo e várias atrações artísticas.

Dia 17 de abril de 1982, às 14 horas à Rua Juatindiba, nº 28 - Moóca
Preço: Cr\$.300,00.

PARA RECORDAR OS VELHOS TEMPOS...

... A Comissão Executiva do Grupo de Escoteiros Lituanos “Palanga”, fará realizar no dia 15 de maio de corrente ano, o “Baile dos Caras e Coroas”; no salão da Paróquia de São Casimiro, na Moóca, com início às 21:00 hs.

Mais detalhes no próximo numero.

 CURSO
AUDIOVISUAL
DO IDIOMA LITUANO
POR CORRESPONDÊNCIA
C.P.4421-01000 S. Paulo, SP

Gydytojas džunglėse

Radijas tapo mums toks jau įprastas dalykas, kad šiandien niekas nesistebi, jei eterio bangomis be pertraukos vyksta ryšiai tarp tolimiausių pasaulio kampelių.

Tarptautiniais susitarimais radijo spektras yra padalytas tarp visų pasaulio šalių. Didžiausi šio spektro ruožai atitenka įvairių valstybių komercinėms stotims, tačiau keletas nedidelių ruožų yra paskirti radijo mėgėjams. O tokių leidimus turinčių radijo mėgėjų šiuo laiku pasaulyje yra apie milijonas. Tai šie eterio entuziastai su savo stotelėmis dienomis ir naktimis palaiko ryšius su po visą žemės rutulį išsimėčiusiais draugais. Yra nemaža ir mėgėjų-stebėtojų, kurie tik imtuvais seka eterį.

Jei kas rimčiau stebėtų eterį radijo mėgėjų ruožuose, negalėtų nepastebėti radijo mėgėjiškos stotelės, dirbančios iš Bolivijos CP8AL šaukiniu. Ši stotelė eteryje pradeda veikti beveik be išimties 20 val. GMT laiku 21.170 MHz dažnumu. Operatorius dirba keliomis kalbomis, bet dažniausiai naudoja vokiečių kalbą. Tuojuo pastebima, kad jo signalo jau laukia stotelės Europoje, ypač V. Vokietijoje ir Austrijoje.

Tarp šios stotelės ir jos korespondentų Europoje pastebima ir radijo mėgėjų neįprasta pokalbio tematika. Užmezgęs ryšį su kuriuo nors Europos operatorium, CP8AL po įprasto pasisveikinimo beveik be išimties nukrypsta į medicinos reikalus. Stebėtojas pradeda suprasti, kad CP8AL stotelės operatorius yra gydytojas ir kalbasi su savo profesijos kolegomis. Dažnai jis nuoširdžiu, raminančiai skambančiu balsu pasakoja apie savo ligoninę Amazonės džunglėse, apie problemas ir sunkumus, kuriuos jis ir jo personalas sutinka šiame tropiniame klimate. Ypač daug pastangų ir sunkaus darbo pareikalauja dažnai epidemiškai siaučianti maliarija.

Negalima nepastebėti, kad šio gydytojo pacientai yra vietiniai beturčiai čiabuviai ir dar džunglėse gyvenantieji indėnai.

Kas gi yra šis gydytojas ir kaip jis, palikęs civilizuos Vakarus, atsidūrė Amazonės džunglėse? Į šiuos klausimus gal geriausiai atsakys vieno P. Amerikos laikraščio straipsnis, kuriame rašoma, kad jie turi tik vieną ligoninę, kurią suplanavo ir įsteigė medikas misionierius Ferdinandas Aleksandras Bendoraitis, čia atsiųstas 1962 m. su 5000 kg medikamentų. Gimęs Lietuvoje, gydytojas misionierius Aleksandras Bendoraitis, 55 m. amžiaus, visą savo energiją skiria Bom Pastor ligoninei ir Medicinos socialiniam centrui ir teikia pagalbą į jį besikreipiantiems indėnams.

Prie Guapore upės įsteigęs Sagorana agrikultūrinę koloniją, jis bandė naują

metodą pagalbėti vietiniams indėnams ir vargšams.

Pirmoji jo misija buvo teikti pagalbą raupsuotiesiems Afrikoje. Dabar jis keliauja Amazonė, bandydamas perkelti čiabuvius į geresnes vietas, pakelti jų gyvenimo lygį. Jam darbuotis padeda septynių kalbų mokėjimas.

Kadangi ligoniniai dažnai perpildė jo ligoninę, gydytojas Aleksandras rūpinasi, kad ligoninės ir socialinio centro organizacija būtų efektyvi. Kai indėnas kreipiasi į jį, prašydamas pagalbos, gydytojas daro visa, kad pagalba būtų suteikta.

San Joaquin, Bolivijoje, siaučiant epidemijai, kai mirė daugiau kaip 800 žmonių, misionierius Bendoraitis padėjo išgelbėti šimtus žmonių gyvybių. Vyriausybė, pripažindama jo darbą, suteikė jam Captain of Corvette laipsnį ir davė Naval Order of Merit. Praeitais metais rugpjūčio 7 d. jis buvo pakeltas į Captain of Frigate. Už indėnams teikiamą pagalbą jis buvo apdovanotas Marechal Rondon medaliu. Už darbą tarp Guajara Mirim gyventojų jam buvo suteikta Guajaramira garbės pilietybė. 1978 m. gruodžio 19 d. Nacionalinė armija jį apdovanojo „Pacificadoro“ medaliu. Brazilijos istorijos akademija San Paule apdovanojo jį Medal Marechal Deodoro Da Fonseca; praeito

mėnesio 26 d. jam buvo suteiktas garbės titulas — Titular Member of the Academy. Gydytojas Aleksandras gavo The Order of Merit of Imprensa ir Rio de Janeiro valstijoje, Imprensa sąjungos buvo pakeltas į Grand Master.

Bom Pastor ligoninėje gavo klasės A klasifikaciją. Tokių ligoninių Rondonia yra tik dvi, viena 5-toj BEC, Porto Velho. Tai viena svarbiausių ligoninių Amazonėje.

Jis taip pat įsteigė radiją švietimo reikalams, kuris perduoda geriausias programas visoje apylinkėje. Sagrana įsteigė plytinę, kurioje pirmą kartą čia panaudotos modernios mašinos.

Radijo mėgėjų diapozonuose jis kiekvieną dieną kalbasi su savo draugais Brazilijoje ir užsieniuose. Kai ligoninė Lancha (ligoninė laive) plaukia Mamore ir Guapore upėmis, gydytojas Aleksandras palaiko su šiuo laivu radijo ryšius.

Dr. F. A. Bendoraitis buvo Albert Schweitzer artimas draugas. Dr. Aleksandras yra paskutinis narys vienos turtingiausių Lietuvos šeimų, kuri buvo deportuota į Sibirą. Dr. Albertui jis padėjo, dirbdamas jo ligoninėje asistentu. Gydytojo Aleksandro rankose numirė Albert Schweitzer sesuo ir artėjant mirčiai buvo jo guodžiama. Dr. Albert buvo garsiosios Lambarene ligoninės raupsuotiesiems steigėjas. Jis buvo įšventintas kunigu katalikų institute 1960. 1962 m. atvyko čia.

Iš Pacaas Novos indėnų, kalbančių Xapakuri kalbos tarpe, jam pavyko suburti 150 žmonių grupę, kurią jis švietė, maitino ir supažindino su civilizacija. Mokė juos vairuoti mašinas, sunkvežimius, traktorius ir laivelius. Gydytojas juos kasdien lankė, nuvykdamas dviračiu.

Karui prasidėjus, Aleksandras buvo Austrijoje, todėl išvengė savo šeimos likimo — deportacijos į Sibirą.

Per metus jis išleidžia 300 tūkstančių medikamentams, 100 tūkstančių tenka laivui - ligoninei. 1978 m. jam buvo reikalinga 11,5 milijonų. Pinigus jam suaukojo draugai Europoje ir JAV-bėse, kurie išgirdę apie jo darbus, negali atsisakyti aukoti.

Gydytojas Aleksandras tik 35 procentus pajamų gauna iš valstybės, todėl pradėjo rinkti aukas. Jau 15 metų, kai aukos plaukia iš viso pasaulio. Jis dar vis keliauja po Europą ir Š. Ameriką, rūpindamasis aukų rinkimu.

Jo Lancha ligoninė (ligoninė laive) išplaukia iš Cabixi upės, ir kelionė paprastai trunka apie 22 dienas. Laivas aptarnauja apie 700 žmonių (laivas yra tik 22 m ilgio). Jame yra moderni medicinos ir odontologijos aparatūra, gydytojo kabinetas, laboratorija analizėms ir 3 lovos. Tos 2180 km nusitęsiančios kelionės metu dešimtys sunkiai sergančių ligonių nugaubiami į artimiausias miestų ligonines.

1978 m. ligoninė atliko tokius darbus: 21,860 konsultacijų, 15,227 laboratorinių

Dra. HELGA HERING

MEDICA - GYDYTOJA

HOMENS SENHORAS CRIANÇAS

Rua Quartim Barbosa, 6 - B. do Limão
Fone: 265-7590

De 2a a 6a. das 8 às 12 hs. e das 14 às 18 hs.
K ao

KALBAMA LIETUVIŠKAI

Onutei Kuliešienei,
jos vyrui **A. A. VINCUI KULIEŠIUI** mirus, gilią užuojautą
siunčia ir karta liūdi

Draugės iš Brazilijos:
Ona Masienė, Angelika Trubienė ir Teklė Kizeliauskienė

analizių, 4,227 dantų gydymai, 539 elektriniai gydymai, 1,879 Rentgeno peršvietimai, 9,418 greitosios pagalbos pasitaravimai, 153 ligoniai nuvežti ambulatorijos mašina, 5,183 priėmimai į ligoninę, 430 operacijos.

Medicinos laivo darbo rezultatai: 11 mėnesinių kelionių, 3,482 dantų gydymai, 6,267 vizitai, 1,887 išvirkštimai, 42 ligoniai priimti į laivo ligoninę, 154 dienos išbūtos kelionėje, 953 kitokie patarnavimai.

Tuoju bus atidarytas pirmasis apylinkėje kraujo bankas, kuris turės moderniausią aparatūrą.

Kartas nuo karto susitinku su gyd. Aleksandru eteryje. Jis mėgsta pasikalbėti (kaip jis sako) „mums taip miela ir brangia lietuvių kalba“. Jis pasidalija su manimi savo rūpesčiais, problemomis ar nesėkme savo darbuose.

— Pradžioje buvo sunku, labai sunku, — girdžiu imtuvo ausiniuose švelnų ir ramų gyd. Aleksandro balsą, atskridusį eteriu iš Amazonės džiunglių. — Jei prireikė kad ir mažiausios detalės — sraigto ar vinies, reikėjo važiuoti net kelis šimtus kilometrų parsivežti. Dabar jau kitaip. Daug kas nuveikta. Bet dar daug darbo laukia. Naujagimių mirtingumas pasibaisėtina aukštas... Kad tik sveikata nesušlubuotų. O viengungis esu.

Prieš keletą savaičių gyd. Aleksandras lankėsi Europoje. Daugiausia važinėjo po V. Vokietiją ir Austriją. Bremeno radijas veda jam skirtą programą „Doktor im Urwald“, kuri transliuojama kiekvieną sekmadienį.

— Bremeno stotyje buvau labai sujau-dintas nuoširdžiu sutikimu, — pasakoja gyd. Aleksandras. — Didelė minia žmonių jau laukė manęs su gėlėmis. Be šių malonių geraširdžių žmonių negalėčiau tęsti savo darbo.

Jis ten buvo pakviestas dalyvauti savo „Doktor im Urwald“ radijo programoje.

Ryšį baigiame. Nuoširdžiai atsisveikiname. Gyd. Aleksandras nuskuba „dar padirbėti ligoninėje“. Aš išjungiu stotelės aparatūrą ir susimąstau. Krūtinę užlieja pagarba ir pasididžiavimas šiuo maloniu tautiečiu, kuris, atsidėjęs civilizacijos teikiamų patogumų ir malonumų, savo nemažus gabumus, darbą, net savo gyvenimą aukojo ir aukoja alkaniems vargšams ir ligoniams tolimose džiunglėse.

Prisimenu, kartą dr. Aleksandras sakė: — Mūsų šeimą išvežė į Sibirą, tai likau vienas kaip pirštas pasaulyje, todėl ir misionieriumi būti nėra taip sunku.

Šiandien, kai ir žmogiškosios vertybės vis dažniau bandomos matuoti šaltu materializmo mastu, gyd. Aleksandro auka įgyja dar kilnesnę prasmę. Tegul Aukščiausiasis laimina šio gabaus ir nuoširdaus tautiečio darbus dar daug daug metų.

J. Lekesys

EUROPOS LIETUVIS

• Daugiausia tie peikia, kurie mažiausiai veikia

FÁBRICA DE GUARDA - CHUVAS

Guarda Chuvos de todos os tipos para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas, tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 - V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-4886

A+A

VINCUI KULJESIUI

mirus,

Velionio žmonai ONUTEI gilią užuojautą siunčiame

Angelika ir Vito Truba

KĄ DAVĖME TAUTAI

ŠVENTEI PRAĖJUS

Džiaugiamės Lietuvos Nepriklausomybe, kuri truko tik dvidešimt dvejus metus. Beveik dvigubai tiek jau visa tauta yra nelaisvėje ir prisimena tik gyvąją buvusiąją Lietuvą. Jos Nepriklausomybė, kaip ir daugelio jos geriausių vaikų, guli kapuose, kurie nėra mirusiojo ženklu nepažymėti. Užtat skirtingai švenčiama Vasario 16-toji pavergtoje tėvynėje, Sibiro taigose ir išėivijoje. Ten gali gėdėti tik mintimis ir širdimis. Čia galima laisvai ją minėti ne kaip istorinį įvykį, bet kaip savo tautos prisikėlimo šventę. Gali mirti tautos nepriklausomybė ir valstybinis gyvenimas, bet nemiršta tauta, jei jos narių protuose ir širdyse tebėra išlikusi Nepriklausomybės dvasia, gyvas atsiminimas, ją išgyvenus ar apie ją žinant iš istorijos.

Vasario 16-tosios minėjimai praėjo tuo pačiu įsibėgėjimu, išskyrus mažas išimtis, kaip jos buvo šventos prieš trisdešimt ar daugiau metų, tai yra nuo

Nepriklausomybės užgrobimo. Gerai, kad neužmirštama praeitis ir svarbiausias laimėjimas — tautos prisikėlimas valstybiniam gyvenimui. Gerai, kad pagerbiami Nepriklausomybės akto signatarai ar savanoriai, ginklu ir krauju gyne savo tautos laisvę. Jie visi yra verti dėkingumo ir nuolatinio prisiminimo. Tačiau Vasario 16-tosios prasmė nėra tik istorine praeitimi pasididžiavimas, o pasiryžimas kovon už laisvę mobilizuoti naujas kartas, kad jos jaustų įsipareigojimus tai tautai, kuriai priklauso krauju, auklėjimu ir dabartimi.

Po švenčių ir minėjimų, po Vasario 16-tosios dvasios atgaivinimo ir ryžto žadinimo nereikia tik kritikuoti, kas buvo nepadaryta. Reikia tik priminti, kad ateityje naujosios — ne jaunuolių — kartos perimtų Lietuvos laisvės kovų vairą. O kad jos perimtų ir pratęstų kovą tautinei pasiuntinybei išėivijoje išlaikyti, reikia dabar ruošti vadovus, duoti jiems pareikšti naujų minčių ir sužadinti naują viltį, kad išėivijos kova dar nesibaigia minėjimais.

A.D.L.

Kom. Jonas Rimša taria žodį jo vardu pavadintos maudyklės atidarymo proga

DR. JONAS NICIPORCIUKAS

CIRURGIÃO DENTISTA

CROSP. 6049

R.Cap.Pacheco Chaves 1206 fone:273-6696

R. Itapeva. 49 - Cj. 35 fone: 288-4770

MŪSŲ ŽINIOS

SĄJUNGA REMIA SPAUDA

Pradedant darbą po Velykų atostogų pertraukos, ML gavo iš Lietuvos Sąjungos-Aliança sekancio turinio laišką:

São Paulo, 31 de Março 1982

Prezados Senhores.

Cumpre-nos de comunicar a Vv.Ss. de que, em conformidade da deliberação da Dieretoria da Aliança Lituana Brasileira de Beneficência e Assistência Social, decidiu-se de contribuir à imprensa lituana no Brasil, neste caso — ao jornal semanário "Mūsų Lietuva", com a importância de TRINTA E CINCO MIL CRUZEIROS (Cr\$.35.000,00).

Outrossim, comunicamos, que a referida importância está à disposição de Vv.Ss. com a tesoureira Sra. Albina Ambrozevičius.

Sem outro particular no presente, subscrevemo-nos com estima e consideração.

Atenciosamente

Alexandre Bumblis
Presidente

Aniele Dutkus
Secretária

Tai gražus solidarumo gestas iš Sąjungos pusės ir įrodymas, kad Sąjunga įvertina lietuviškos spaudos svarbą ir mūsų įdėtą darbą.

Širdingai dėkojame Lietuvos Sąjungai už šią dosnią paramą mūsų savaitraščiui, o ypač valdybos pirmininkui Aleksandrui Bumblui, lietuviškos spaudos leidėjui ir jos mecenatui.

ML administracija

MŪSŲ MIRUSIEJI

Balandžio 6 d. mirė EDVARDAS ŽALYS, prieš 48 metus gimęs V. Zelinaj. Nuo 13 metų liko be tėvo ir visuo met dirbo Motores Bufalo fabrike. Gyveno Rudge Ramos. Sirgo vėžiu. Paskutinius du mėnesius "vėžys viską suėdė — liko tik kaulai ir skūra".

Liūdesy liko žmona Olga Zareski, sūnūs Gilberto (20 metų) ir Umberto (15 metų), brolis Vincas ir 80 metų motina.

Palaidotas Quarta Parada (tėvų kape).

7-tos dienos Mišios bus balandžio 12, pirmadienį, 19 val. V. Zelinaj.

LITERATŪROS BŪRELIO susirinkimas įvyks balandžio 24 d. 19 val. pas pp Joną ir Verą Tatarūnus, Av. Zelina 1135 Tel. 637344.

G A R B E S L E I D E S A

SALOMEJA MITRULIENĖ

Šiai lietuviškos spaudos rėmėjai reiškiamo širdingą padėką ir geriausių linkėjimus.

Administracija

L.K.ŠV. JUOZAPO BENDRUOMENĖS
NARIŲ DĖMESIUI

Šių metų balandžio mėnesio 18 dieną, 16 val. Jaunimo Namuose šaukiamas visuotinas/ordinarinis ir ekstraordinarinis/ narių susirinkimas.

Dienotvarkėje
Atidarymas
Praeity metų darbų apžvalga.
Kasininko pranešimas ir apyskaičių patvirtinimas.
Įgaliojimas — Nuosavybės dokumentų naujam Lituanikos skylyje sutvarkymui.
Einamieji reikalai.
Meninė dalis
Uždarymas

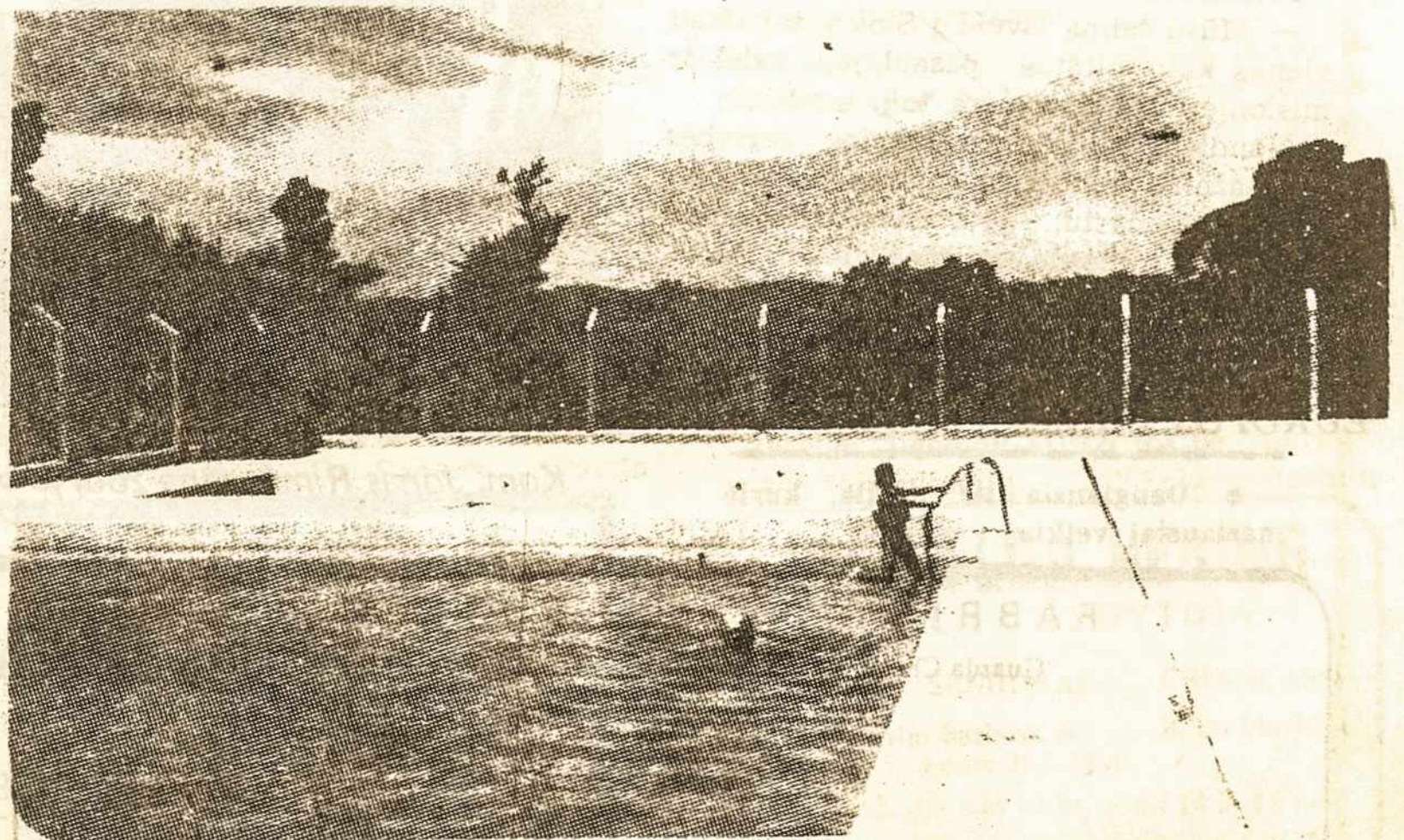
Visi nariai kviečiami dalyvauti. Susirinkime bus galima užsimokėti nario mokesčių.

Kun. J. Šeškevičius,
pirmininkas

PETRONĖLĖ VOSYLIENĖ

iš Campinas, per Velykų šventes lankėsi S. Paule. Ta proga aplankė šv. Kazimiero parapiją ir paaukojo 5.000 kruzeirų Mūsų Lietuvos naudai.

Širdingai dėkojame poniai Petronėlei už nuolatinį ir dosnų ML rėmimą. Brangindama savo vyro a.a. Kazimiero Vosylius, garsaus fotografo — reporterio atmintį, ponia Vosyliene jau įnešė daugiau kaip Cr\$.40.000 į mūsų spaudos fondą.

Dar vienas lietuvių laimėjimas: gražus maudymo baseinas LITUANIKOJ

KUN. BENEDIKTO SUGINTO
METINĖS

Balandžio 20 sueina 10 metų nuo KUN. BENEDIKTO SUGINTO mirties. Šios metinės bus paminėtos daug kur, nes Velionis yra daug nusipelnęs.

Šv. Kazimiero parapijoj A. A. KUN. BENEDIKTAS SUGINTAS bus paminėtas balandžio 18, sekmadienį, 8 val. Mišiomis.

PARENGIMAS

Kun. d-ro A. F. BENDORAIČIO
DARBAMS PAREMTI

Balandžio 17, šeštadienį, pradedant 2 val. po pietų, šv. Kazimiero p-jos salėj bus sudėtinga programa kun. dr. A. F. BENDORAIČIO veiklai paremti.

Programoj numatyta

— Labdaros ARBATĖLĖ
— Lošimas "Bingo"
— "ANGIE MODAS" — kom. Antano ir Genės Girčkų madų krautuvė — pademonstruos savo siuvyklos madingus išdirbinius
— Ansambli "Gintaras", vadovaujamas mok. Liucijos Banytės, išpildys meninę dalį.

Jau liko tik kelios neužimtos vietos. Dėl bilietų kreiptis į p. Eugeniją Bacevičienę, telef. 63-93-43.

Kun. F. Bendoraitis, užimtas potvynio keblumais Bolivijoje, sveikina Rengėjų Komitetą ir iš anksto dėkoja parengimo dalyviams bei kitiems rėmėjams.